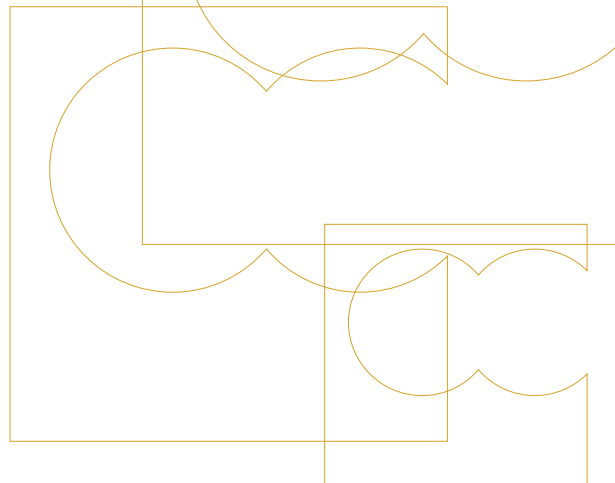


COVID-19AREN ERAGINA EUSKADIN BIZI DIREN ETA JATORRIZ ATZERRITARRAK DIREN GAZTEENGAN

JULIA SHERSHNEVA ZASTAVNAIA

UPV/EHU; Ikuspegi-Immigrazioaren Euskal Behatokia





CCOVID-19aren pandemiak munduko biztanleria osoari eragin dio, argi eta garbi, eta, hainbat txostenetan eta azterlanetan hauteman ahal izan den moduan, ez du soilik osasunaren eremuan eragina izan. Horrela, birusaren hedapena leuntzeko hartutako neurriak ondorioak ari dira izaten bizitzako ia maila guztietan: hezkuntza, enplegua, gizarte-ongizatea eta ongizate psikologikoa, pertsonen mugikortasuna, etab. Munduko Bankuaren aurreikuspenen arabera, pobrezia maila, munduan, muturreko pobrezia-egoeran bizi diren 88 milioi pertsona baino gehiagora iritsi da lehen aldiz azken 20 urteetan (World Bank, 2021).

Egia esan, nahiz eta pandemiak biztanleria osoari eragin, talde batzuk bereziki kalteberak dira pandemiak sortutako eraginen aurrean. Talde kalteberen artean, egiturazko krisien ondoriozko ondore ekonomikoak eta sozialak jasateko arrisku gehien duten kolektiboetako bat migratzaileak dira, eta COVID-19a egiturazko krisi bat da.

EAEn jatorriz atzerritarrak diren gazteak ardatz hartuta, 15 eta 29 urte bitarteko gazte atzerritarrak jatorriz bertan jaioetakoak halako bi dira biztanleria osoa oinarri hartuta (% 24,6 eta % 12,6 hurrenez hurren). Beraz, horrek esan nahi du EAEn finkatu eta jatorriz atzerritarrak diren biztanleriaren laurden bat gazteak direla. Hainbat azterlanek azaldu duten moduan (Injuve, 2020; Amalgama7, 2020; Mahía, 2020), COVID-19aren pandemiak, oro har, eragin nabarmenak sortu ditu gazteengan. Horrela, alde batetik, biztanleriaren segmentu horren lan-prekarietatea handitu egin da, zeina pandemiaren aurretik okupazio-adierazle kezagarriak izateagatik nabarmentzen baitzen dagoeneko, hau da, langabezia-tasa altuak eta gainkualifikazioa izateagatik. Bestetik, gazteen hezkuntzak eragin nabarmena jasan du, batez ere ikastetxeak itxi direlako edo ikasteko moduak aldatu direlako. Azkenik, hainbat ondorio hauteman dira maila psikologikoan eta emozionalean, besteak beste,

antsietate, estres eta depresio gehiago, bai eta jokabide gatazkatsu gehiago ere, bereziki nerabeen artean (Amalgama7, 2020).

Ondorio horiek guztiek jatorriz atzerritarrak diren biztanle gazteei ere eragin diete, eta kasu horretan, eraginak are larriagoak izan dira, gazteak izateaz gain, immigranteak ere baitira, eta bi kolektibo horiek askotariko desberdintasun sozial eta ekonomikoen zeharkako eragina jasaten baitute. Horrela, 2018ko azkeneko Pobreziaren eta Gizarte Desberdintasunen Inkestaren (PGDI) arabera, benetako pobrezia-egoeran dauden eta atzerriko nazionalitatea duten etheen tasa % 30,7ra arte igo da; aitzitik, jatorriz bertan jaiotako pobrezia-egoerako etheen tasa % 4,2koa da (2018ko PGDI, Eusko Jaurlaritza). Errealitate horrek bizitzaren hainbat alderdiri eragiten die. Era berean, pandemia garaian urruneko ikaskuntza martxan jarri denez geroztik, eten digitala nabarmendu da; izan ere, eten digitalak nabarmen eragin die biztanleriaren alderdiri kalteberenei, baita jatorriz atzerritarrak direnei ere, sarritan ez baitute izaten beharrezkoak diren teknologia digitaletarako sarbiderik (OIM, 2020). Horregatik, pandemiaren aurretik ikasle immigranteek hezkuntza-arloko kalteberatasun-adierazleak bazituzten –esaterako, eskola-errendimendua edo ikasketak behar baino lehen uztea–, gaur egungo egoera honetan, lehendik existitzen ziren desberdintasunak ere gehiago larriagotu daitezke.

Konfinamenduko hilabeteak, berez, oso gogorrak izan dira biztanleria osoarentzat, baina are gogorrago izan dira etxebizitza- edo pilaketa-arazoak bizi dituzten pertsonentzat

edo familientzat. Alde horretatik, arazo hori gehiago izaten dute jatorriz atzerritarrak diren biztanleek bertan jaiotakoak direnek baino. Horrela, Etorkin Atzerritarrei buruzko Inkestaren azkeneko datuen arabera (2018ko EABI, Eusko Jaurlaritza), jatorriz atzerritarrak direnen % 34,2 pertsonako 20 metro karratu baino azalera txikiagoa duten etxebizitzetan bizi dira. Horien artean, % 18k 15 eta 29 urte bitartekoak dira.

Bestetik, jatorriz atzerritarra den biztanleria gazte aktiboari dagokionez, pandemiaren ondorio negatiboak eta pandemiaren ondoriozko krisi ekonomikoa hauteman ditu. Izan ere, lan-merkatuan desabantaila bikoitza jasaten dute: alde batetik, gazteak direlako, eta bestetik, jatorriz atzerritarrak direlako; horren ondorioz, bereziki kalteberak dira egiturazko aldaketa ekonomikoen aurrean. Sarritan, lan-esparru prekarizatuagoak betetzen dituztenez –bai ekonomia informalean edo behin-behinekotasun edo lan-ezgonkortasun handia izaten duten sektoreetan–, enplegua galtzeari edo lan-baldintzak okertzeari gehiago egin behar izaten diote aurre.

Azkenik, jatorriz atzerritarrak diren gazteen beste segmentu batez ere hitz egin behar da, hau da, harrera-herrian familia-erreferenterik ez duten adingabe eta gazte migranteak. Kopuru aldetik ez dira asko; hala ere, pertsona horiek kalteberatasun-egoera jasan behar izaten dute hainbat arrazoiengatik (Ararteko, 2021), eta egoera hori, pertsona horientzat, pandemia aurrean ere kezagarria zen jada. Arartekoaren txostenaren arabera, osasun-krisian eta konfinamenduan zehar programa bereziak eta larrialdietako udal zerbitzuak martxan jarri ziren arren

–batez ere etxerik gabeko gazteei laguntzeko–, kolektibo honek, oraindik ere, zailtasun handiak izaten ditu harrera-herrialdean laneratzeko eta gizarteratzeko, eta orain, pandemia dela-eta, zailtasun horiek areagotu besterik ez dira egin.

BIBLIOGRAFIA

- Amalgama7 (2020). *Nerabeak, familiak eta COVID-19: Bizikidetzala biziraupena?* Eskuragarri hemen: https://www.euskadi.eus/contenidos/documentacion/doc_sosa_adoles_fam_covid_19/eu_def/adjuntos/estudi_d3.pdf
- Arartekoa (2021). *Familia-erreferenterik ez duten gazte migratzaileak Euskadin: Diagnostikoa eta jarduteko proposamenak*. Eskuragarri hemen: https://www.ararteko.eus/RecursosWeb/DOCUMENTOS/1/1_5100_1.pdf
- EABI 2018. EAEko Etorkin Atzeritarrei buruzko Inkesta (2018). Eskuragarri hemen: https://www.euskadi.eus/txostena_ikerketa/eaeko-etorkin-atzeritarrei-buruzko-inkestaren-emaizen-txostenak/web01-a2famil/eu/
- Eusko Jaurlaritza (2020). *Pobreziaren eta Gizarte Desberdintasunen Inkesta (PGDI). Enpleguko eta Gizarte Politiketako Sailaren Estatistika Organo Berezia*. Eskuragarri hemen: https://www.euskadi.eus/contenidos/documentacion/_epds_2018/es_epds2012/data/Informe%20EPDS%202018_FINAL.pdf
- InJuve. Espainiako Gazteriaren Institutua (2020). *Juventud en riesgo: Análisis de las consecuencias socioeconómicas de la COVID-19 sobre la población joven en España*. Eskuragarri hemen: <http://www.cje.org/descargas/cje7620.pdf>
- Mahía, R.: «Los efectos del COVID-19 sobre la inmigración en España: economía, trabajo y condiciones de vida», in *Anuario CIDOB de la Inmigración 2020* (2021eko urtarrila), 68-81. or., 2020. DOI: doi.org/10.24241/AnuarioCIDOBInmi.2020.68
- OIM (2020). *Instantáneas analíticas sobre la COVID-19: Consecuencias para los niños y jóvenes migrantes Comprender las consecuencias de la pandemia para la migración y la movilidad*. Eskuragarri hemen: https://www.iom.int/sites/default/files/documents/instantaneas_analiticas_covid-19_17_consecuencias_para_los_ninos_y_jovenes_migrantes.pdf
- World Bank (2021). *Global Economic Prospects*. Washington, DC: World Bank. DOI: [10.1596/978-1-4648-1612-3](https://doi.org/10.1596/978-1-4648-1612-3)